

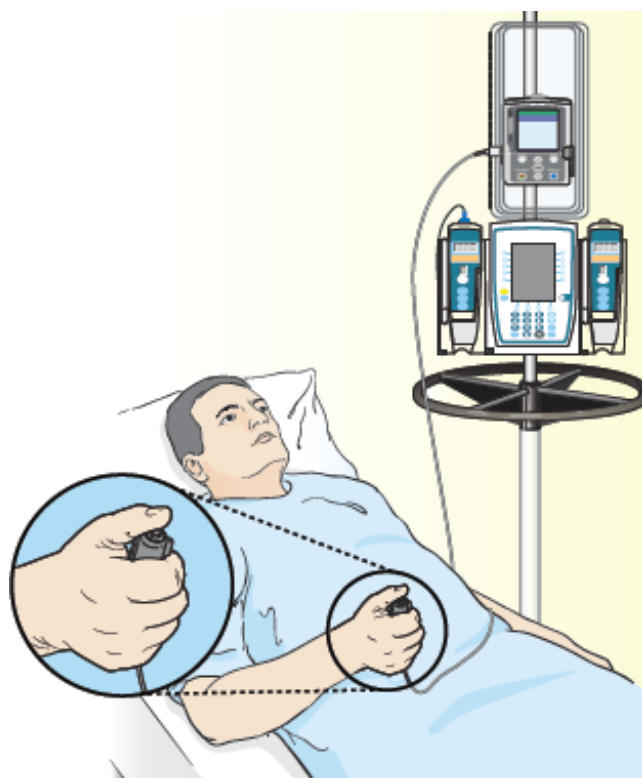
EDUKACJA PACJENTÓW I OPIEKUNÓW

Analgeza kontrolowana przez pacjenta (PCA)

Niniejsze informacje pomogą zrozumieć, na czym polega analgeza kontrolowana przez pacjenta (PCA) i jak używać pompy PCA.

Informacje o PCA

PCA pozwala pacjentowi uśmierzać ból poprzez samodzielne podawanie leków przeciwbólowych. W tej metodzie leczenia bólu wykorzystuje się skomputeryzowaną pompę, która podaje leki przeciwbólne do żyły pacjenta (PCA dożylna) lub do przestrzeni zewnątrzoponowej (PCA zewnątrzoponowa), która jest zlokalizowana w okolicy kręgosłupa (patrz Rysunek 1). Decyzję o wyborze PCA dożylną lub PCA zewnątrzoponowej podejmuje zespół ds. opieki w porozumieniu z pacjentem, w zależności od tego, która metoda jest odpowiednia dla pacjenta.

Rysunek 1. Używanie pompy PCA

Metoda PCA nie jest odpowiednia dla każdego pacjenta. Niektórzy pacjenci mogą nie być w stanie używać pompy PCA. Przed otrzymaniem pompy PCA pacjent powinien poinformować zespół ds. opieki, jeśli ma osłabione dłonie lub uważa, że będzie mieć problemy z naciskaniem przycisku PCA. Należy również poinformować zespół ds. opieki o występowaniu bezdechu sennego u

pacjenta. Może to wpłynąć na formę przyjmowania przepisanego leku.

Używanie pompy PCA

W przypadku bólu pacjent naciska przycisk połączony z pompą, aby podać sobie dawkę leku przeciwbólowego (patrz Rysunek 1). Pompa podaje bezpieczną dawkę leku zapisaną przez zespół ds. opieki.

Przycisk PCA powinien być naciskany wyłącznie przez pacjenta. Rodzina i znajomi nie mogą naciskać tego przycisku.

Pompa może być zaprogramowana do podania leku na 2 sposoby:

- **Zgodnie z potrzebą.** Pacjent otrzymuje lek przeciwbólowy po naciśnięciu przycisku. Pompa nie poda większej dawki leku niż przepisana. Ustawienia pozwalają jedynie na podanie określonej liczby dawek na godzinę.
- **Podawanie ciągłe.** Pacjent otrzymuje lek przeciwbólowy przez cały czas w stałych dawkach. Ten sposób może być połączony z dawkowaniem leku „zgodnie z potrzebą”. Pozwala to na przyjęcie dodatkowej dawki w razie nasilenia bólu.

Należy poinformować zespół ds. opieki, jeśli PCA nie uśmierza bólu. Pacjent powinien również poinformować zespół ds. opieki, jeśli ból ulega zmianie, nasila się, jest inny niż wcześniej lub jest odczuwalny w nowym miejscu. W takiej sytuacji zespół ds. opieki może zmienić lek na taki, który będzie skuteczniejszy dla pacjenta.

Skutki uboczne

Leki przeciwbólowe podawane metodą PCA mogą wywoływać skutki uboczne. Pacjent powinien poinformować lekarza, jeśli wystąpią poniższe problemy:

- Zaparcia (mniejsza niż zwykle liczba wypróżnień)
- Nudności (uczucie potrzeby wymiotowania)
- Wymioty
- Suchość w ustach

- Swędzenie
- Zmiany w zakresie widzenia, takie jak widzenie rzeczy, których nie ma
- Senność, zawroty głowy lub dezorientacja
- Osłabienie, drętwienie, mrowienie rąk lub nóg
- Problemy z oddawaniem moczu
- Inne skutki uboczne lub problemy

Zespół ds. opieki może zmienić dawkę leku lub podać inny lek, który wywołuje mniej skutków ubocznych.

W razie pytań lub wątpliwości należy kontaktować się z lekarzem. Kontakt z członkiem zespołu ds. opieki jest możliwy od poniedziałku do piątku w godzinach od 9:00 do 17:00. Poza tymi godzinami można zostawić wiadomość lub porozmawiać z innym lekarzem MSK. Zawsze dostępny jest dyżurny lekarz lub pielęgniarka.

Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź stronę www.mskcc.org/pe, by przeszukać naszą wirtualną bibliotekę.

Patient-Controlled Analgesia (PCA) - Last updated on May 5, 2023

Wszelkie prawa posiadane i zastrzeżone przez Memorial Sloan Kettering Cancer Center

Ostatnia aktualizacja

May 5, 2023

Learn about our [Health Information Policy](#).